

Edukimi
Financiar

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRAL BANK REPUBLIC OF KOSOVO
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

LLOGARI PAGESE ME SHËRBIME BAZIKE

Kjo broshurë informative është përpiluar
bazuar në
Rregulloren për qasjen në llogari pagese me
shërbime bazike

Llogari pagese me shërbime bazike është llogaria e cila ua mundëson konsumatorëve të paktën shërbimet si në vijim:

- të gjitha operacionet e kërkuara për hapjen, operimin dhe mbylljen e një llogarie pagese;
- shërbime që mundësojnë deponimin e fondeve në llogari pagese, siç është përcaktuar në Shtojcën e përfshirë;
- shërbime që lejojnë tërheqjen e parave nga llogaria e pagesës, siç është përcaktuar në Shtojcë;
- ekzekutimi i transaksioneve të mëposhtme të pagesave;
- debitimi direkt;
- transaksionet e pagesave përmes një kartelet, përfshirë pagesat në internet;
- transferet e kreditit brenda bankës, duke përfshirë urdhëresat automatike, aty ku është e mundur në bankomatë (ATM), dhe në sportelet e bankës, ose përmes platformave online;

Shërbimet e listuara do të ofrohen nga bankat në formë të njëjtë që bankat u ofrojnë konsumatorëve që mbajnë llogari pagese.

KUSH KA TË DREJTË TË KETË QASJE NË NJË LLOGARI ME SHËRBIME BAZIKE?

Të drejtë për qasje në llogarinë e pagesave me shërbime kanë të gjithë konsumatorët, duke filluar nga data 1 gusht 2023, pavarësisht nga rrethanat financiare të konsumatorëve, të tilla si statusi i punësimit të tyre, niveli i të ardhurave, historia e kredisë ose falimentimi.

CILAT JANË PËRFITIMET NGA LLOGARIA E PAGESËS ME SHËRBIME BAZIKE?

- Poseduesit e llogarisë së pagesës me shërbime bazike, do të pajisen me kartelë debiti e cila do t'ua mundësoj qasjen në shërbimet e përcaktuara pa pagesë ose me një tarifë të arsyeshme mujore, nëse bankat e parashikojnë këtë tarifë në politikat e tyre të brendshme për përcaktimin e tarifave.
- Bankat mund të përcaktojnë tarifa më të ulëta (ose edhe të ofrojnë këto shërbime krejtësisht pa pagesë), por në asnjë mënyrë nuk mund të përcaktojnë tarifë më të lartë se 0,12% e vlerës së pagës mesatare neto mujore në Republikën e Kosovës, e publikuar së fundmi nga Agjencia e Statistikave të Kosovës.
- Bankat, pa tarifa shtesë duhet të lejojnë konsumatorët të menaxhojnë dhe të kryejnë transaksionet e pagesave nga llogaria e pagesës me shërbime bazike të përcaktuara në pikat 1.1 deri 1.4, paragrafi 1 i nenit 4, përmes platformave online, kur është e aplikueshme.
- Bankat, mund të lejojnë produktin e mbitërheqjes dhe kredisë për konsumatorët në llogarinë e pagesës me shërbime bazike.
- Konsumatorëve, banka nuk ka të drejtë që qasjen në një llogari pagese me shërbime bazike, t'ua kushtëzoj me blerjen e shërbimeve shtesë.
- Konsumatorët ekzistues të cilët posedojnë llogari pagese, me kërkesë, kanë të drejtë të konvertojnë llogarinë e tyre në llogari pagese me shërbime bazike nëse plotësojnë kushtet e parapara sipas rregullores.
- Për konvertimin e llogarisë së pagesës nuk aplikohet tarifë.

Me rastin e konvertimit të llogarisë aktuale, konsumatorit i ruhet numri i llogarisë (IBAN).

CILAT JANË OBLIGIMET E BANKAVE?

- Bankat janë të obliguara të hapin llogarinë e pagesës me shërbime bazike ose të refuzojnë aplikimin e konsumatorit për një llogari të tillë, më së voni deri në 10 ditë pune pas pranimit të plotë të aplikacionit.
- Bankat janë të obliguara që poseduesve të llogarisë së pagesës me shërbime bazike, tu ofrojnë kartelë debiti, duke u siguruar që të mos ketë ndonjë diskriminim të dukshëm të ilustruar (si pamje e ndryshme e kartelës, nga një numër i ndryshëm i llogarisë së pagesës ose nga një numër i ndryshëm i kartelës).
- Bankat janë të obliguara që mbajtëseve të llogarisë së pagesave me shërbime bazike, në intervale kohore që nuk e kalojnë një muaj kalendarik, tu ofrojnë pa pagesë, një pasqyrë të llogarisë, në të cilën shënohet çdo kreditim dhe debitim i regjistruar në llogari që nga dhënia e pasqyrës së fundit si dhe për bilancin përfundimtar të llogarisë.

Pasqyra e llogarisë mund të dërgohet përmes postës elektronike apo ti jepet mbajtësit të llogarisë personalisht, ose në ndonjë formë tjetër varësisht nga zgjedhja e klientit.

Mënyra e marrjes së pasqyrës së llogarisë duhet të shpalolet për klientin para se të hapet llogaria (përfshirë këtu edhe mënyrën e dërgimit të saj te klienti dhe mundësinë e përzgjedhjes së mënyrës së pranimit nga klienti)

- Bankat duhet të ofrojnë llogaritë e pagesave me shërbime bazike në valutën euro.
- Bankat, pa tarifa shtesë duhet të lejojnë konsumatorët të menaxhojnë dhe të kryejnë transaksionet e pagesave nga llogaria e pagesës me shërbime bazike të përcaktuara në pikat 1.1 deri 1.4, paragrafi 1 i nenit 4, përmes platformave online, kur është e aplikueshme.
- Bankat duhet të ofrojnë të gjitha shërbimet e parashikuara pa pagesë, për kategoritë e konsumatorëve që i përkasin ***grupit të konsumatorëve të cenueshëm*** që përfitojnë nga të drejtat e parashikuara me legjislacionin që rregullon pensionet dhe asistencën sociale në Republikën e Kosovës, të konfirmuar nga Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve (apo Ministria pasardhëse).

KUSH BËN PJESË NË GRUPIN E KONSUMATORËVE TË CENUESHËM, QË DUKE FILLUAR NGA 1 JANAR 2024, DO TË JENË TË LIRUAR NGA TARIFA PËR OFRIMIN E LLOGARISË SË PAGESËS ME SHËRBIME BAZIKE?

Grup i konsumatorëve të cenueshëm konsiderohen grupet që përfitojnë:

Pensione:

- Pensioni bazë;
- Pensioni kontribut pagues;
- Pensioni për persona me aftësi të kufizuar të rritur;
- Pensioni për persona me aftësi të kufizuar paraplegjik dhe tetraplegjik;
- Pensioni për persona me aftësi të kufizuar – fëmijë;
- Pensionet e parakohshme të kompleksit Trepça;
- Pensionet i pjesëtareve të TMK-së;
- Pensioni i forcës së sigurisë FSK-së;
- Kompensimi për të verbër;
- Pensioni familjar;
- Pensioni i invalidëve të punës;
- Pensioni i familjareve të dëshmorëve;
- Pensioni i invalidëve të luftës;
- Pensioni i viktimave civileve;
- Pensioni i invalidëve civil;
- Pensioni i të zhdukurve të luftës;
- Pensioni i veteranit luftëtar të UÇK-së;
- Ndihma sociale;
- Grupet tjera të cenueshme që mund të parashihen me legjislacion në Republikën e Kosovës, të konfirmuara nga Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve (apo ministria pasardhëse).

Konsumatorët, përveç shërbimeve bazike të përcaktuara për tu realizuar përmes llogarisë së pagesës me shërbime bazike sipas tarifës së përcaktuar (e sqaruar më lart), mund të kryejnë edhe shërbimet e tjera sipas çmimoreve standarde të bankës.

SI MUND TË APLIKONI PËR HAPJEN E NJË LLOGARIE PAGESE ME SHËRBIME BAZIKE?

Nëse jeni të interesuar të hapni një llogari pagese me shërbime bazike, duhet të aplikoni në njërën bankat që veprojnë në Republikën e Kosovës, të licencuara nga BQK https://bqk-kos.org/wp-content/uploads/2023/06/Lista-e-institucioneve-financiare_01.06.2023.pdf.

- Bankat janë të obliguara të hapin llogarinë e pagesës me shërbime bazike ose të refuzojnë aplikimin e tuaj për një llogari pagese me shërbime bazike, në secilin rast pa vonesë dhe më së voni deri në 10 ditë pune pas pranimit të plotë të aplikacionit.
- Në rast se aplikimi juaj për hapjen e llogarisë së pagesës me shërbime bazike refuzohet, banka duhet t'ju njoftojë menjëherë për refuzimin dhe arsyet specifike të tij, me shkrim dhe pa pagesë, përveç rasteve kur një informacion i tillë është në kundërshtim me objektivat e sigurisë së përgjithshme.
- Përmes njoftimit të refuzimit të hapjes së llogarisë së pagesës me shërbime bazike, banka e këshillon konsumatorin mbi procedurën për të paraqitur një ankesë kundër refuzimit, nëse ka ankesë, duke i siguruar edhe detajet e kontaktit përkatës.
- Banka, para hapjes së llogarisë së pagesës me shërbime bazike mund të kërkojë të verifikojë nëse konsumatori mban ose nuk mban një llogari pagese me shërbime bazike.
- Bankat për hapjen e një llogarie të tillë mund të mbështetën në një deklaratë mbi vërtetësinë të nënshkruar nga konsumatori.

Deklarata mbi vërtetësinë duhet të përmbajë një klauzolë që përcakton të drejtën e bankës, për të kërkuar nga konsumatori që të paguaj tarifat në mënyrë retroaktive; e njëjta klauzolë duhet të parashihet edhe në kontratën e bankës me konsumatorin me rastin e hapjes së llogarisë së pagesave me shërbime bazike.

A KA TË DREJTË BANKA TË REFUZOJ APLIKACIONIN PËR HAPJEN E LLOGARISË ME SHËRBIME BAZIKE?

- Banka mund të refuzoj një kërkesë për hapjen e një llogarie pagese me shërbime bazike, nëse konsumatori tashmë mban një llogari pagese në cilëndo bankë e cila i lejon atij të përdorë shërbimet e përmendura ne nenin 4 paragrafi 1 të kësaj rregullore, përveç nëse konsumatori ofron dëshmi se ka marrë njoftim se llogaria e pagesës do të mbyllet nga banka. Në zbatim të këtij paragrafi, banka do të veprojnë duke mos i cenuar parimet e mos diskriminimit të konsumatorit të parapara me këtë rregullore apo ndonjë akt tjetër.
- Banka duhet të refuzojë një kërkesë për hapjen e një llogarie pagese me shërbime bazike kur hapja e një llogarie të tillë mund të rezultojë në shkelje të dispozitave për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.
- Në rast se banka vërteton se konsumatori ka pasur një llogari pagese me shërbime bazike, rrjedhimisht ka dhënë deklaratë të pavërtetë me rastin e hapjes së llogarisë bazike, banka mund të kërkojë nga konsumatori që për shërbimet e pranuar nga banka përmes llogarisë së pagesës me shërbime bazike konsumatori të paguaj tarifat retroaktivisht sipas çmimoreve standarde të bankës.
- Në rast të refuzimit të hapjes së llogarisë së pagesës me shërbime bazike, banka e informon menjëherë konsumatorin për refuzimin dhe arsyen specifike, me shkrim dhe pa pagesë, duke e këshilluar konsumatorin mbi procedurën për të paraqitur ankesë kundër refuzimit, si dhe duke e njohtuar për detajet e kontaktit përkatës.

Nëse BQK, pas shqyrtimit të ankesës së konsumatorit sipas procedurës për shqyrtimin e ankesave, vërteton se banka nuk ka bazë të arsyeshme për refuzimin e hapjes së llogarisë së pagesës me shërbime bazike, do të kërkojë nga banka hapjen e saj.

NË CILAT RASTE BANKAT KANË TË DREJTË TË NDËRPREJNË NË MËNYRË TË NJËANSHME NJË KONTRATË TË LLOGARISË SË PAGESAVE ME SHËRBIME BAZIKE

1. Bankat mund të ndërpresin në mënyrë të njëanshme një kontratë të llogarisë së pagesave me shërbime bazike vetëm atëherë kur plotësohet të paktën një nga kushtet e mëposhtme:

1.1. konsumatori me dashje përdorë llogarinë e pagesës për qëllime të paligjshme;

1.2. nuk ka pasur asnjë transaksion në llogarinë e pagesës për më shumë se 24 muaj rresht;

1.3. konsumatori ka siguruar informacion të pasaktë për të hapë llogarinë e pagesës me shërbime bazike në kundërshtim me nenin 3 të Rregullores Rregullore për qasjen në llogari pagese me shërbime bazike.

1.4. konsumatori ka hapur më pas një llogari të dytë me shërbime bazike, e cila i lejon atij të përdorë shërbimet e listuara në nenin 4 të kësaj rregulloreje, kur ai tashmë mban një llogari pagese me shërbime bazike;

2. Kur banka ndërprejë kontratën e një llogarie pagese me shërbime bazike për një ose më shumë prej arsyeve të përmendura në nënparagrafët 1.2., 1.3., dhe 1.4. të paragrafit 1 të këtij neni, ajo informon konsumatorin, me shkrim dhe pa pagesë, për arsyet e ndërprerjes së paku 1 muaj para se ndërprerja e kontratës të hyjë në fuqi, përveç nëse zbulimi i tillë do të ishte në kundërshtim me objektivat e sigurisë së përgjithshme.

Kur banka ndërprejë kontratën në përputhje me nënparagrafin 1.1. të këtij neni, ndërpreja hyn në fuqi menjëherë.

Përmes njoftimit të ndërprerjes së kontratës banka e këshillon konsumatorin mbi procedurën për të paraqitur një ankesë kundër ndërprerjes së kontratës, nëse ka ankesë, duke i siguruar edhe detajet e kontaktit përkatës.

Bankat duhet të vënë në dispozicion të konsumatorëve, pa pagesë:

- informacionin e qartë dhe të kuptueshëm mbi të drejtën për të hapur dhe përdorur një llogari pagese me shërbime bazike;
- të ofrojnë ndihmë adekuate në lidhje me tiparet specifike të llogarisë së pagesës me shërbime bazike, tarifat dhe kushtet e përdorimit, si dhe hapat që konsumatorët duhet të ndërmarrin për të ushtruar të drejtën e tyre për të hapur një llogari pagese me shërbime bazike;
- Informacioni duhet të bëjë të qartë se blerja e shërbimeve shtesë nuk është e detyrueshme për të hapur një llogari pagese me shërbime bazike.

Informacionin e tillë, banka duhet ta shpalosë në hapësira të dukshme dhe të qasshme lehtë për klientët përmes broshurave në zyrat e bankës si dhe në faqen zyrtare të bankës.

SHËRBBIMET BAZIKE TË CILAT DUHET TË PËRFSHIHEN NË LLOGARINË E PAGESËS ME SHËRBBIME BAZIKE:

Shtojca :

**Tabela me shënime shpjeguese në lidhje me shërbimet
bazike të cilat duhet të përfshihen në llogarinë e pageses me
shërbime bazike**

Transaksionet e lejuara në Llogari pagese me shërbime bazike	Kanali i ofrimit të transaksioneve	Numri i transaksioneve të lejuara
Deponimet	Sportel	Pa limit
	Bankomatë (ATM) në objektet e bankës lëshuese	
	Bankomatë (ATM) jashtë objekteve të bankës lëshuese	
Tërheqjet	Sportel	Pa limit
	Bankomatë (ATM) në objektet e bankës lëshuese	
	Bankomatë (ATM) jashtë objekteve të bankës lëshuese	
Debitimi direkt		Pa limit
Transaksionet e pagesave përmes kartelave	Terminalet e pagesave (POS) në Kosovë	Pa limit
	Online/E-Commerce në Kosovë	
Transferet e kreditit brenda bankës	Sportel	Pa limit
	E-banking/M-banking	
	Bankomatë (ATM) në objektet e bankës lëshuese	
	Bankomatë (ATM) jashtë objekteve të bankës lëshuese	

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Departamenti për Marrëdhënie me Jashtë
www.bqk-kos.org